

Õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupi hindamisotsus Tartu Ülikool

10/03/2017

**Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri
kõrghariduse hindamisnõukogu otsustas kinnitada
hindamiskomisjoni aruande ja viia järgmine Tartu Ülikooli
õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupi esimese
ja teise õppeastme kvaliteedihindamine läbi 7 aasta pärast
kõrvaltingimusega**

Lähtuvalt ülikooliseaduse § 10 lg-s 4 ja Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri põhimääruse punkti 3.8.3 ning punktis 3.8.1 sisalduva volituse põhjal kehtestatud dokumendi "Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel" punkti 41 alusel sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kõrghariduse hindamisnõukogu (edaspidi Nõukogu) järgmist:

1. Tartu Ülikool kooskõlastas EKKAgas õppekavagrupi kvaliteedihindamise aja 26.11.2015.
2. EKKA juhataja kinnitas 21.10.2016 korraldusega Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooli õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedi hindamise komisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus

Milan Pol – komisjoni esimees	Professor, Masaryk University Brno, Tšehhi
Päivi Atjonen	Professor, University of Eastern Finland, Soome
Kerttu Huttunen	Adjunct Professor, University of Oulu, Soome
Maritta Hännikäinen	Professor, University of Jyväskylä, Soome
Diarmuid McAuliffe	Lecturer, University of the West of Scotland, Suurbritannia
Ulla Mutka	Professor, JAMK University of Applied Sciences, Soome
Hannele Niemi	Professor, University of Helsinki, Soome
Florian Rampelt	Student, University of Passau, Saksamaa

Margit Timakov	Eesti Õpetajate Liidu juhatuse esimees
Peter van Petegem	Professor, University of Antwerp, Belgia
Rupert Wegerif	Professor, University of Exeter, Suurbritannia

3. Tartu Ülikool esitas õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupis hindamisele järgmised õppekavad:

Klassiõpetaja (integreeritud õpe)

Klassiõpetaja mitmekeelses koolis (integreeritud õpe, Narva kolledž)

Eripedagoogika (bakalaureuseõpe)

Eripedagoogika ja logopeedia (magistriõpe)

Koolieelse lasteasutuse õpetaja (bakalaureuseõpe)

Koolieelse lasteasutuse õpetaja mitmekeelses õppekeskkonnas (bakalaureuseõpe, Narva kolledž)

Koolieelse lasteasutuse pedagoog (magistriõpe)

Humanitaar- ja sotsiaalinete õpetamine põhikoolis (bakalaureuseõpe)

Humanitaarained mitmekeelses koolis (bakalaureuseõpe, Narva kolledž)

Humanitaarainete õpetaja mitmekeelses koolis (magistriõpe, Narva kolledž)

Põhikooli mitme aine õpetaja (magistriõpe)

Ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja (magistriõpe)

Eesti keele ja kirjanduse õpetaja (magistriõpe)

Eesti keele ja kirjanduse õpetaja mitte-eesti koolis (magistriõpe)

Haridusteadus (loodusteaduslikud ained) (bakalaureuseõpe)

Haridusteadus (reaalained) (bakalaureuseõpe)

Gümnaasiumi loodusteaduste õpetaja (magistriõpe)

Matemaatika- ja informaatikaõpetaja (magistriõpe)

Kunsti, käsitöö ja kodunduse õpetaja (magistriõpe)

Kutseõpetaja (bakalaureuseõpe)

Kasvatusteadused (magistriõpe)

4. Tartu Ülikool esitas eneseanalüüsi aruande EKKA büroole 26.08.2016, mille hindamiskoordinaator saatis komisjonile 29.09.2016.
5. Hindamiskülastus Tartu Ülikoolis toimus 29.-30.11.2016.
6. Komisjon saatis hindamisaruande projekti EKKA büroole 7.02.2017, mille EKKA edastas kõrgkoolile kommenteerimiseks 7.02.2017 ja millele Tartu Ülikool esitas vastuse 20.02.2017.
7. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande EKKA büroole 20.02.2017. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav EKKA koduleheküljel.
8. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas Nõukogu sekretär Nõukogu liikmetele 21.02.2017.
9. Nõukogu arutas saadud dokumente 10.03.2017 istungil 8 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised Tartu Ülikooli õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupi esimest ja teist õppeastet puudutavad tugevused, soovitud ning parendusvaldkonnad.

Õppekavagrupi tasand

Tugevused

- 1) Ülikooli juhtkond toetab reforme õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse valdkonnas. Valdkonna juhtimine on selge ja tõhus. Ülikooli tasandil on töötatud välja õpetajahariduse tegevuskava aastateks 2016-2020.
- 2) Õppekavad vastavad selgelt Eesti tööturu vajadustele.
- 3) Õppekavadel on tugev kontseptuaalne alus, selge sisu ja eesmärgid. Ainekavasid on kaasajastatud ning nende arendus toimub mitmekülgisel viisil.
- 4) Õppekavaarendus on toimunud koostöös peamiste huvirühmadega nagu õpetajad, õpetajate ühendused, tööandjad ja üliõpilased.
- 5) Tartu Ülikooli Pedagogicum on paljutöötavaks platvormiks õppekavaarendusele, soosib interdistsiplinaarsust ning loob võimalused teadus- ja õppetööd omavahel senisest tõhusamalt ühendada.
- 6) Narva kolledžil on sotsiaalselt oluline roll ka kogukondliku keskusena. Narva kolledži õppehooned on väga heal tasemel.
- 7) Raamatukogu on ajakohase kirjandusega hästi varustatud.
- 8) Õppetöös kasutakse erinevaid meetodeid, et ühendada omavahel teoreetilist ja praktilist õpet. Õppepraktika on hästi korraldatud ja õppekavadesse integreeritud.
- 9) Uutele õppejõududele pakutakse mentorlust.
- 10) Üliõpilased on motiveeritud ja õpingutele keskendunud.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õpetaja ameti ja sellest johtuvalt ka õpetajakoolituse madal maine on probleem, mis mõjutab ka õpetajate ettevalmistuse kvaliteeti. Ülikool peaks tegema koostööd oma partneritega, et tõsta õpetajakutse mainet Eesti ühiskonnas.
- 2) Teadustöö osakaal õppejõudude koormuses on valdavalt väike. Osade õppejõudude õppetöökoormus ei võimalda neil piisavalt uurimistööle keskenduda, mis läbi paratamatult kannatab õppetöö kvaliteet.
- 3) Kuna õpetajakoolituse õppekavasid viivad läbi ülikooli erinevad struktuuriüksused, on neil soovitatav korraldada regulaarselt ühiseid õppekavade ülevaatusi.
- 4) On oluline jälgida, et TÜ Pedagogicum ei keskenduks liigselt administratiivküsimustele ega kaugeneks seeläbi sisulisest õppetööst.
- 5) Enamikul õppekavadel on kriitilisteks küsimusteks suur väljalangevus, teadustöö vähesus ning madal rahvusvaheline mobiilsus. Nende probleemide kõrvaldamisele on soovitatav pöörata erilist tähelepanu.
- 6) Soovitatav on teha rohkem koostööd teiste Eesti ja välisülikoolidega.
- 7) Soovitatav on mõelda välja plaan, kuidas rahastada õppe- ja teadustööd edasi ka pärast EL struktuurifondide rahastuse lõppemist.
- 8) Regulaarselt võiks viia läbi õppekavade sisehindamisi, et õppejõud õpiksid oma tegevusi kriitiliselt reflekteerima.
- 9) Õppekavades tuleks pöörata rohkem tähelepanu kaasava hariduse teemadele ja tööle hariduslike erivajadustega õpilastega.
- 10) Ülikooli tasandil võiks vilistlastelt paremini tagasisidet koguda.
- 11) Väikestes õpperühmades tagasiside andmisel tuleks tagada tagasiside anonüümsus. Üliõpilasi tuleb julgustada andma õppekavade kohta tagasisidet.

- 12) Pedagogicum'i kogutud tagasisidet üliõpilaste õppepraktika kohta võiks analüüsida koos õppekavadele antud tagasisidega, et tekiks parem tervikpilt olukorrast.
- 13) Rohkem tuleks pöörata tähelepanu õppekavade rahvusvahelisele mõõtmele nii õppekirjanduse, üliõpilaste ja õppejõudude mõlemasuunalise välismobiilsuse kui rahvusvaheliste projektide osas.
- 14) Lühiajaliste üksteisest eraldiseisvate arendusprojektide kõrval tuleks rohkem keskenduda pikaajalisemate finantsväljavaadetega arendustegevustele.
- 15) Salme tänava õppehoonet on vaja renoveerida.
- 16) Teadustöök ja õppejõudude välismobiilsuseks oleks soovitatav eraldada sihtotstarbelised rahalised vahendid.
- 17) Narva kolledži üliõpilaste eesti keele oskus on madalal tasemel ning seda tuleks parandada.
- 18) Õppematerjale tuleks regulaarselt ajakohastada.
- 19) Teaduspõhine õpe peaks saama normiks kõigil õppekavadel. Tõsta tuleb õppejõudude teaduslikku aktiivsust. Välja tuleb töötada ja viia ellu strateegia doktorikraadiga õppejõudude osakaalu suurendamiseks.
- 20) Üliõpilastest tuleb läbi sisulise ja kujundava tagasiside kujundada ennastjuhtivad õppijad.
- 21) Jätkuvalt tuleb mõelda, kuidas leida tasakaalu üliõpilaste täiskoormusega õppimise ja töötamise vahel, et parandada õppe kvaliteeti ja mobiilsusvõimalusi ning vähendada väljalangevust.
- 22) Kuna osadel õppekavadel õpib väga vähe üliõpilasi, võiksid õppekavade juhid kaaluda võimalust osasid õppeaineid ja õppekavu ühendada.

Õppekavade tasand

KLASSIÕPETAJA (INTEGREERITUD ÕPE), ERIPEDAGOOGIKA (BAKALAUREUSEÕPE), ERIPEDAGOOGIKA JA LOGOPEEDIA (MAGISTRIÕPE), KOOLIEELSE LASTEASUTUSE ÕPETAJA (BAKALAUREUSEÕPE), KOOLIEELSE LASTEASUTUSE PEDAGOOG (MAGISTRIÕPE)

Tugevused

- 1) Õppekavad on arendatud välja tihedas koostöös tööandjatega ning kolleegidega Tallinna Ülikoolist ja välisriikidest. Õppekavade seiresüsteemi täiustatakse järjepidevalt. Õppekavasid on hiljuti ajakohastatud vastavalt ühiskonna muutuvatele vajadustele. Eriti aktiivselt on õppekavade arendamisel ja ajakohastamisel võetud arvesse üliõpilaste tagasisidet.
- 2) Paljudel õppekavadel kasutatakse mitmeosalisi sisseastumiseksameid.
- 3) Koolieelse lasteasutuse õpetaja bakalaureusekava on sisseastujate seas väga populaarne ja selle lõpetajatel on head väljavaated tööturul.
- 4) Välja on arendatud toimiv innovatsioonikoolide ja -lasteaedade võrgustik.
- 5) Täienduskoolitustel keskendutakse mh didaktika, projektitöö ning hariduslike erivajadustega laste õppe teemadele.
- 6) Õppehooned on renoveeritud ja varustatud kaasaegsete digiseadmetega. Kasutusel on mitmekesised infotehnoloogilised vahendid. Üliõpilased õpivad tundma õpetaja töös vajalikke digivahendeid.
- 7) Raamatukogu on heal tasemel ning seda kasutatakse aktiivselt. Kättesaadav on lai valik teadusajakirju. Tagatud on ligipääs erialastele andmebaasidele ja e-ajakirjadele.
- 8) Üliõpilasi kaasatakse (nt magistratöö kirjutamisel) teadus- ja arendusprojektidesse ning neil on võimalik publitseerida artikleid koos õppejõududega. Osade teadusprojektide teemad on õppekavade seisukohast väga olulise tähtsusega. Osadel õppekavadel viiakse läbi uurimistööd õpetamismeetodite teemal. Paljude magistratööde teemade raames arendatakse välja hindamismaterjale.
- 9) Õppejõud teevad omavahel koostööd mh vabatahtlike arutlusklubide vormis.

- 10) Osade õppeainete (nt koolieelse lasteasutuse õpetaja bakalaureusekava) raames luuakse aktiivselt veebikursusi ning kasutatakse paindlikke õppevorme.
- 11) Tööandjad osalevad lõputööde juhendamises ja kaitsmistel.
- 12) Õppejõud on kõrgelt kvalifitseeritud. Õppejõud osalevad koolitustel, et täiendada oma erialaseid teadmisi ja infotehnoloogia alaseid kompetentse.
- 13) Õppejõud võtavad oma oskuste arendamisel arvesse kolleegide tagasisidet.
- 14) Üliõpilased on õppekavade ja õppetööga rahul ning tunnevad, et nende seisukohti on õppekavaarenduse käigus arvesse võetud. Üliõpilased hindavad kõrgelt ka õppejõude.
- 15) Õppekavasid (nt eripedagoogika bakalaureusekava) turundatakse aktiivselt, et leida neile motiveeritud ja sobivaid üliõpilasi.
- 16) Klassiõpetaja õppekaval õpivad regulaarselt vahetusüliõpilased välismaalt.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekavadel tuleb pöörata rohkem tähelepanu hariduslike erivajadustega lastele, andekate laste pedagoogikale, kiusamisvastasele sekkumisele ning ainete õpetamisele võõrkeeles.
- 2) Ülikoolil tuleks anda praktikajuhendajatele üliõpilaste oskuste arengu kohta paremat tagasisidet.
- 3) Ülikooli tasandil tuleks teadvustada, et eripedagoogika ja kõneteraapia erialadel on vaja viia suur osa õppetööst läbi individuaalselt või väikestes rühmades, mis nõuab lisaressursse.
- 4) Eripedagoogika õppekaval tuleks võimaldada üliõpilastele kokkupuudet hariduslike erivajadustega lastega juba õpingute varasemas staadiumis. Eripedagoogika õppekaval tuleks luua üliõpilastele rohkem praktikavõimalusi.
- 5) Edendada tuleb rahvusvahelist koostööd. Osasid õppeaineid võiks viia läbi inglise keeles ning pakkuda enam ingliskeelseid õppematerjale. Õppetöösse tuleks regulaarselt kaasata ka välisõppejõude.
- 6) Igakülgsest tuleb soodustada õppejõudude ja üliõpilaste mõlemasuunalist välismobiilsust, sh sõlmida lepinguid partnerkõrgkoolidega ning suurendada paindlikkust väliskõrgkoolides omandatud ainepunktide ülekandmisel.
- 7) Õppejõududele tuleks võimaldada rohkem aega õppematerjalide ettevalmistamiseks.
- 8) Õppekavadel (nt koolieelse lasteasutuse õpetaja õppekaval) tuleks pöörata rohkem tähelepanu mängu rollile laste arengus.
- 9) Klassiõpetaja õppekaval tuleks asetada rohkem rõhku lapse juhitud ja lapsekesksele lähenemisviisile. Samuti tuleks õppekavas pöörata senisest enam tähelepanu sotsiaalteadustele, multidistsiplinaarsetele lapseuringutele, lapse õiguste ja eakohase (eriti väga väikeste laste) õppe uurimisele.
- 10) Uues haridusinnovatsiooni õppekavas, mis käivitub 2017/18 õppeaastal, võiks kaaluda rõhuasetust koolieelse hariduse arendamisele ja juhtimisele ning pedagoogilisele eestvedamisele.
- 11) Osadel õppekavadel (nt klassiõpetaja) tuleks vaadata üle ja panna selgemalt paika üliõpilaste iseseisva töö koormus ja nõuded iseseisva töö juhendamisele.
- 12) Bakalaureuseastme üliõpilastele tuleks enam tutvustada eripedagoogika ja logopeedia õppekava sisu, et üliõpilased saaksid hiljem teha magistrivõtte osas informeeritud valiku.
- 13) Tihedamat koostööd tuleks teha Narva kolledži õppekavaga “koolieelse lasteasutuse õpetaja mitmekeelses õppekeskkonnas”.
- 14) Et soodustada õppejõudude teadustegevust, tuleks vähendada nende õpetamiskoormust.
- 15) Eripedagoogika bakalaureusekava statsionaarõppe ja avatud ülikooli üliõpilastele võiks viia läbi ühisloenguid. Magistrantide värbamisel võiks kasutada paremini ära sotsiaalmeedia võimalusi.
- 16) Jätkuvalt tuleks leida viise, kuidas vähendada väljalangevust ning motiveerida (mh avatud ülikooli) üliõpilasi õpinguid õigeaegselt lõpetama - nt toetada neid rohkem lõputööde kirjutamisel ning võimaldada õpingute paremat ühildamist tööga.

KLASSIÕPETAJA MITMEKEELSES KOOLIS (INTEGREERITUD ÕPE, NARVA KOLLEDŽ), KOOLIEELSE LASTEASUTUSE ÕPETAJA MITMEKEELSE ÕPPEKESKKONNAS (BAKALAUREUSEÕPE, NARVA KOLLEDŽ), HUMANITAARAINED MITMEKEELSES KOOLIS (BAKALAUREUSEÕPE, NARVA KOLLEDŽ), HUMANITAARAINETE ÕPETAJA MITMEKEELSES KOOLIS (MAGISTRIÕPE, NARVA KOLLEDŽ)

Tugevused

- 1) Õppekavad on Eestis oma mitmekeelsuse poolest ainulaadsed ja toetavad mitmel moel kultuurilist mitmekesisust.
- 2) Uus õpiabi õpetaja lisaeriala klassiõpetaja õppekaval annab üliõpilastele vajalikud oskused tööks hariduslike erivajadustega lastega.
- 3) Koolieelse lasteasutuse õpetaja õppekava (mitmekeelses õppekeskkonnas) on populaarne ja selle lõpetajate erialasele tööle rakendumise määr kõrge.
- 4) Narva Kolledžis on hea õppekeskkond. Kätesaadavad on lai valik õppematerjale ja –vahendeid ning tõhus IT-tugi.
- 5) Kolledži õppetöös on keeleõpe integreeritud erialaõppega. Kasutusel on nii aktiivõppe kui meeskonnatöö meetodid.
- 6) Õppetööst võtab osa palju külalisõppejõude, kes tutvustavad üliõpilastele uusi teemasid ja vaatenurki. Õppetöös osalevad ka praktikud.
- 7) Õppetöös on omavahel läbimõeldud viisil ühendatud teooria, praktika ja pedagoogiliste oskuste arendamine.
- 8) Üliõpilaste hinnang õppejõududele ja nende piisavusele on hea.
- 9) Õppejõududele toimuvad sisekoolitused. Õppejõud täiendavad ennast erialaselt.
- 10) Aktiivselt koostatakse õppematerjale ja õppekavaarenduse teemalisi publikatsioone.
- 11) Toimub aktiivne rahvusvaheline koostöö, sh osaletakse rahvusvahelistel konverentsidel.
- 12) Üliõpilased on rahul omandatud üldpädevustega ning kolledži tugi- ja nõustamissüsteemiga. Üliõpilastele pakutakse vajadusel välja erinevaid paindlikke õppevorme ja individuaalõppe võimalusi.
- 13) Tööandjate hinnangul on üliõpilastel head teoreetilised teadmised ning nad oskavad õppetöös kasutada kaasaegseid tehnoloogilisi vahendeid ja õpetamismeetodeid. Üliõpilased tegelevad eneserefleksiooniga ning on oma töös motiveeritud ja aktiivsed.
- 14) Vene emakeelega välisstudengitele pakutakse alates 2017. aastast Erasmuse semestri võimalust.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Suureks probleemiks on nominaalajaga lõpetajate vähene hulk ning kõrge väljalangevus, mille üheks peamiseks põhjuseks on üliõpilaste eesti keele oskuse ebapiisav tase. Tarvitusele tuleb võtta ranged meetmed olukorra parandamiseks.
- 2) Koolieelse lasteasutuse õpetaja õppekaval tuleb selgemalt keskenduda koolieelsele haridusele. Selleks tuleks vähendada ühisainete hulka klassiõpetaja õppekavaga ja lülitada õppekavasse rohkem koolieelikute õpetamist ja arengut puudutavaid aineid. Samuti tuleks õppekaval kohustusliku elemendina käsitleda hariduslike erivajadustega laste õpet.
- 3) Üliõpilasi tuleb enam toetada lõputööde kirjutamisel.
- 4) Soodustada võiks õpetamist inglise keeles, et suurendada üliõpilaste mõlemasuunalist välismobiilsust.

- 5) Õppekava sisu ja õppetöö korralduse osas tuleks teha tihedamat koostööd TÜ teiste sarnase sisuga õppekavadega. Mh tuleks teha koostööd TÜ eripedagoogika ja logopeedia õppekavadega, et parandada üliõpilaste teadmisi ja oskusi hariduslike erivajadustega laste osas.
- 6) Üliõpilasi tuleks julgustada õppekavade kohta rohkem tagasisidet andma.
- 7) Õpirännet tuleb arvestada õppetöö osana. Mobiilsusvõimalusi kitsendavad küllalt ranged reeglid välisriigis omandatud ainepunktide ülekandmisel. Üliõpilaste välismobiilsust tuleks kindlasti soodustada ning värvata õppekavadele ka välisüliõpilasi.
- 8) Üliõpilastele ja õppejõududele tuleks luua rohkem võimalusi silmast silma suhelda ning arutleda õppekorralduse ning õpetamismeetodite üle.
- 9) Edasi tuleks arendada uut praktikakorralduse süsteemi.
- 10) Nii õppejõud kui üliõpilased võiksid rohkem kasutada ära e-õppe võimalusi. Moodle keskkonna tugi võiks laieneda kõigile õppeainetele.
- 11) Tugevdada tuleks koostööd Narva kolledži ja koolide vahel.
- 12) Üliõpilasi ei kaasata teadustöösse. Õppe- ja teadustegevus pole omavahel sidustatud. Tuleb tagada, et kogu õppetegevus oleks teaduspõhine ning kaasata üliõpilasi teadus- ja arendustegevusse.
- 13) Üliõpilaste “pehmete oskuste” arengule võiks pöörata senisest enam tähelepanu.
- 14) Õppejõude tuleks julgustada kolleegidele tagasisidet andma.
- 15) Sisseastumisel tuleks paremini välja selgitada üliõpilaste potentsiaal õpingud õigeaegselt lõpetada.
- 16) Mõnel õppekaval on üliõpilaste arvud väga väikesed. Kaaluda võiks osade õppekavade ühendamist.

HUMANITAAR- JA SOTSIAALAINETE ÕPETAMINE PÕHIKOO LIS (BAKALAUREUSEÕPE), HARIDUSTEADUS (LOODUSTEADUSLIKUD AINED (BAKALAUREUSEÕPE), HARIDUSTEADUS (REAALAINED) (BAKALAUREUSEÕPE), PÕHIKOO LI MITME AINE ÕPETAJA (MAGISTRIÕPE), AJALOO JA ÜHISKONNAÕPETUSE ÕPETAJA (MAGISTRIÕPE), EESTI KEELE JA KIRJANDUSE ÕPETAJA (MAGISTRIÕPE), EESTI KEELE JA KIRJANDUSE ÕPETAJA MITTE-EESTI KOOLIS (MAGISTRIÕPE), GÜMNAASIUMI LOODUSTEADUSTE ÕPETAJA (MAGISTRIÕPE), MATEMAATIKA- JA INFORMAATIKAÕPETAJA (MAGISTRIÕPE), KUNSTI, KÄSITÖÖ JA KODUNDUSE ÕPETAJA (MAGISTRIÕPE)

Tugevused

- 1) Üheks õppekavade tugevuseks on nende sidusus. See on hiljuti läbi viidud mahukate reformide tulemus, mille käigus võeti arvesse tagasisidet erinevatelt huvirühmadelt.
- 2) Koostöö erinevate üksuste ja Avatud ülikooli vahel loob töötavatele üliõpilastele paremad võimalused õppetöös osaleda ning toetab uute ja senisest paindlikumate õpetamismeetodite väljaarendamist.
- 3) Esile tuleb tõsta teadushariduse labori ja Tartu Ülikooli loodusmuuseumi olulisust õppetöös.
- 4) Tehtud on silmnähtavaid pingutusi, et muuta õppetöö senisest veelgi praktilisemaks ja üliõpilasesõbralikumaks. Kasutusel on nüüdisaegseid õpetamismeetodeid ja –tehnoloogiaid. Üliõpilastele lähenetakse paindlikult ja personaalselt. Tunnustust väärrib ka ülikoolis välja töötatud hea õpetamise tava.
- 5) Välja on kujundatud praktikakoolide võrgustik. Ülikooli õppejõud ja innovatsioonikoolid korraldavad iga-aastaseid konverentse, et jagada omavahel häid praktikaid.
- 6) Praktiline ja teoreetiline õpe on omavahel hästi sidustatud. Üliõpilased hindavad eriti õppe praktilist osa.
- 7) Aineõpe toimub vastavates teaduskondades, mis annab üliõpilastele hea ettevalmistuse valitud erialavaldkonnas ja võimaldab õppematerjale isikupärastada.

- 8) Õppejõud on õppetööle pühendunud ning neil on tugevad erialased teadmised.
- 9) Ülikooli uus algatus hinnata portfoolio põhjal õpetajate pedagoogilisi võimeid ja nende pidevat täiendamist on asjakohane ja mõjub personalile motiveerivalt.
- 10) Doktorikraadiga õppejõudude hulk kasvab järk-järgult. See aitab tõsta teadus- ja õppetöö kvaliteeti.
- 11) Õppejõudude ja üliõpilaste vahel valitsevad head vastastikused suhted. Tänu väikestele õpperühmadele võetakse arvesse üliõpilaste individuaalseid vajadusi õppimise, töö ja pereelu ühildamisel.
- 12) Õpirändes osalenud tudengid on silmapaistvalt entusiastlikud, suhtlusaltid ja motiveeritud ning oskavad vaadata asju laiemal pilguga.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppeainete (sidususe ja hindamise kvaliteedi) kohta võiks regulaarselt küsida ametlikku tagasisidet kogunud välishindajatelt ning kasutada selle tulemusi arendustegevustes.
- 2) Õppekavade juhtidel võiks oma õppekavade sisu ja pedagoogilise arengu kohta olla selgem visioon.
- 3) Üliõpilaste töökoormus on erinevate õppeainete puhul ebaühtlaselt jaotunud. Töökoormus tuleb kindlasti üle vaadata, et see vastaks saadavate ainepunktide hulgale.
- 4) Õppekavadel ei lubata piisavalt paindlikult kanda üle Erasmuse üliõpilasvahetuse raames omandatud ainepunkte. See seab takistusi üliõpilaste välismobiilsusele.
- 5) Osadel õppekavadel on liiga palju vaatlust ja liiga vähe tegelikku õpetamispraktikat. Vaatluse ja praktika mahud tuleks ümber vaadata ning pakkuda üliõpilastele õpetamiskogemusi mitmetes koolides.
- 6) Kuna liiga palju on õppekavu, millel õpib väga vähe tudengeid, tuleks aja ja ressursside efektiivse kasutuse huvides kaaluda õppekavade ühendamist.
- 7) Väljalangevuse määr magistrantuuri esimeselt aastalt on üsna kõrge. Kõikide üliõpilastega tuleks viia läbi vestlus, et teha kindlaks nende sobivus õpetajaametiks. See aitaks vähendada ka väljalangevust esimesel semestril.
- 8) Soovitav on analüüsida erinevate digiõppekeskuste (didaktikakeskus, õppelabor, haridusinnovatsioonikeskus) kasutegurit õppe läbiviimise toetamisel, kuivõrd eneseanalüüsis on vähe viiteid nende kasutamisele õppeprotsessis.
- 9) Üliõpilaste mobiilsust tuleks rohkem toetada kas rahaliselt ja/või luua õppeajas "mobiilsusaknad", mis võimaldavad mobiilsusvõimalusi kasutada. Teiste ülikoolidega võiks teha koostööd, et ühtlustada nõudeid õppeainete sisule ja õpiväljunditele.
- 10) Põhiõpet võiks täienduskoolitusega paremini integreerida. Lisaks tuleks toetada ühisõpet kõikides õppekava valdkondades, et arendada meeskonnaõppe oskusi.
- 11) Kõikidel õppekavadel peaks pöörama tähelepanu hariduslike erivajadustega laste õppele.
- 12) Erinevate õppeainete ja -kavade puhul tuleks pidada süstemaatilisemalt silmas uute töötajate, sh professorite värbamise tulevikuvajadusi.
- 13) Bakalaureusekavadesse oleks soovitav lülitada lühikesed praktikaperioodid partnerkoolides, et üliõpilased saaksid katsetada, kas õpetajatöö neid ka päriselt huvitada võiks.
- 14) Tuleb jätkata ja muuta tõhusamaks jõupingutusi õppekavade turunduseks läbi erinevate kanalite.
- 15) Üliõpilastele oleks soovitav pakkuda paremat karjäärinõustamist.

KUTSEÕPETAJA (BAKALAUREUSEÕPE)

Tugevused

- 1) Õppekaval on tehtud head pedagoogilist arendustööd kvalifitseeritud kutseõpetajate koolitamisel. Üliõpilaste ja õppejõudude vahel valitseb vastastikune lugupidamine, toetus ja koostöö.
- 2) Analüüsitud on õppekava sidusust ja erinevate õppeainete kattuvust. Õppekavaarenduses on tõhusalt arvesse võetud üliõpilaste, vilistlaste, ettevõtete ja muude sidusrühmade tagasisidet.
- 3) Õppeaineid on ajakohastatud, heaks näiteks on ettevõtluse aluste kursus. Praktika osakaalu õppekaval on suurendatud.
- 4) Toimub sujuv ja vastastikuselt kasulik koostöö Tartu Kutsehariduskeskusega. Kõrgelt hinnatakse võimalust kasutada Tartu Kutsehariduskeskuse ja Eesti Maaülikooli laboreid.
- 5) Õppekaval viiakse läbi teadusprojekte, mis toetavad kutsehariduse arengut.
- 6) Laialdaselt kasutatakse veebipõhiseid õppematerjale ja tehnoloogilisi vahendeid.
- 7) Õppejõud on kursis uute õpetamissuundumuste ja –teooriatega. Kasutusel on suur hulk mitmekesiseid õpetamismeetodeid.
- 8) Partnerkutsekoolid leiavad, et neil toimub ülikooliga hea koostöö ning nende seisukohti on õppekavaarenduses arvesse võetud.
- 9) Õppejõududel on head rahvusvahelised partnerid ja võimalused võtta osa rahvusvahelistest seminaridest ja konverentsidest.
- 10) Suuremal osal tudengitest on arvestatav varasem töökogemus, mis tuleb neile õpingute juures kasuks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppejõududel tuleks kohe õpingute alguses koguda teavet tudengite töökogemuse kohta ning koostada neile saadud info põhjal individuaalsed õppeplaanid.
- 2) Üliõpilaste hinnangul võiks uuesti üle vaadata esimese õppeaasta praktika maht, mil nad peamiselt jälgivad õppetööd koolides. Üliõpilased soovivad, et praktikaperiood oleks sisukam ja aktiivsem ning nad saaksid selle käigus omandada praktilist õpetamiskogemust erinevates kutseõppeasutustes.
- 3) Innovatsioonikoolide võrgustikku võiks kaasata senisest enam kutsekoole.
- 4) Kutseõpetaja õppekava üliõpilastel on kõrge töökoormuse tõttu väga vähe võimalusi võtta osa ülikooli rahvusvahelistest vahetusprogrammidest. Seetõttu võiks õppekaval kaaluda teistsuguseid rahvusvahelistumise väljavaateid: kaasata õppetöösse rohkem välisõppejõude ning pakkuda üliõpilastele ning õppejõududele välja lühiajalisi ja virtuaalseid mobiilsusvõimalusi koostöös teiste kõrgkoolidega. Töötavad üliõpilased võiksid kasutada ära ka töökohal (kutsekoolides) pakutavaid mobiilsusvõimalusi. Üheks võimaluseks oleks sooritada õppepraktika välisriigis.
- 5) Soovitav on suurendada täiskoormusega õppe vastuvõttu õppekavale, et täita lähiaastatel tekkivat pakilist vajadust kvalifitseeritud kutseõpetajate järele. Tartu Ülikool peaks koos teiste Eesti ülikoolide ja Haridus- ja Teadusministeeriumiga otsima aktiivselt strateegilisi ja uuenduslikke lahendusi kutseõpetajate vähesusega seotud väljakutsetele. Üheks võimaluseks oleks kasutada koostöös Tallinna Ülikooliga kogu olemasolevat ekspertiisi, et töötada välja uut tüüpi kutseõpetaja õppekavad.
- 6) Üliõpilastele võiks pakkuda senisest enam e-õppe kursusi ning juhendada neid erinevate tehnoloogiate kasutamisel (videod, sotsiaalmeedia jne). See võimaldaks neil tööd ja õpinguid omavahel paremini ühildada. Kaaluda võiks võimalust viia suurem osa kutseõpetaja õppekavast või terve õppekava läbi digiõppena.
- 7) Soovitav on mõelda läbi õpiressursside tulevikuvajadused. Auditooriumides tuleks luua paremad digiõppe võimalused.
- 8) Õppejõududel tuleks mõelda, kas oleks võimalik toetada lõputöö kirjutamist juba alates esimesest õppeaastast.

- 9) Õppejõud tunnetavad suurt survet hankida teadusrahastust, kuid samal ajal on neil nii õppekaval kui täienduskoolituses suur õppetöökoormus. Õppejõududele tuleks luua teadustööks sobivamad tingimused. Soovitav on algatada riiklik kutsehariduse ja -pedagoogika uurimisprogramm, kuhu oleksid koondatud õpetajad, teadlased ja muud sidusrühmad, kes on huvitatud kutsehariduse arengust. Samuti tuleks kutseõppe edendamisel teha koostööd rahusvaheliste kutsehariduse valdkonna teadlaste ja ettevõtjatega.
- 10) Soovitav on kehtestada selged protseduurid selle kohta, kuidas üliõpilased saavad likvideerida puudumistest tekkinud võlgnevusi.

KASVATUSTEADUSED (MAGISTRIÕPE)

Tugevused

- 1) Üliõpilased ja õppejõud on väga pühendunud. Õppejõudude ja üliõpilaste vahel valitseb tugev vastastikune lugupidamine ja koostöö.
- 2) Kasutusel on õppijakesksed ja nüüdisaegsed õpetamismeetodid, mida üliõpilased väga hindavad. Palju rakendatakse eneseanalüüsi ja –refleksiooni. Üliõpilased hindavad õppekava paindlikkust ja võimalusi individuaalsete õpiteede kujundamiseks.
- 3) Praktikaperioodi on integreeritud teoreetiline ja praktiline osa. Praktika on väga hästi korraldatud ning seonduv otseselt tudengite igapäevatöö ja karjäärivõimalustega.
- 4) Õppeainetele ja suunamoodulitele on läbi aastate antud väga head tagasisidet.
- 5) Kättesaadaval on piisaval hulgal kvaliteetseid ja tehnoloogiliselt uuenduslikke õppematerjale ja –vahendeid.
- 6) Üliõpilaskond on väga mitmekesine. Õppeprotsess toetab üliõpilaste individuaalset ja sotsiaalset arengut. Iga üliõpilast toetatakse ja nõustatakse vastavalt tema isiklikele võimetele, vajadustele ja võimalustele.
- 7) Et toetada rahvusvahelistumist, viiakse osa õppeaineid läbi inglise keeles.
- 8) Märkimisväärne hulk õppekava lõpetajaid jätkab oma õpinguid doktorantuuris.
- 9) Õppejõud on väga kõrgelt kvalifitseeritud, 84% nendest on doktorikraad.
- 10) Üliõpilased on väga rahul võimalusega ühineda magistratöö kirjutamise ajaks teadusrühmadega.
- 11) Üliõpilase töölerakendumise määr erinevates valdkondades on väga kõrge. See näitab, et õppekava vastab tööturu üldistele ootustele.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Parandada tuleks õppekava õppeainete sidusust teiste teaduskondade õppeainetega.
 - 2) Osadel õppemoodulitel on üliõpilaste töökoormus erinevate väiksemahuliste õppeülesannete kuhjumise tõttu liiga suur. Uue ühendõppekava (Haridusinnovatsioon) loomisel tuleks väiksemahuliste ülesannete hulka vähendada. Uue õppekava jaoks tuleks töötada välja ka ajakohased õppematerjalid, mis on kooskõlas viimaste rahvusvaheliste arengusuundadega. Õppetöösse võiks kaasata välisõppejõude. Rahvusvahelistumist tuleks pidada oluliseks osaks õppekavaarendusest. Üliõpilastele tuleks luua igakülgset võimalused osaleda (sh virtuaalses) välismobiilsuses.
- 10.** Dokumendi „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ p 41 sätestab, et hindamisnõukogu kinnitab hindamisaruande kolme kuu jooksul pärast selle saamist. Nõukogu kaalub hindamiskomisjoni poolt välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning otsustab viia järgmine õppekavagrupi kvaliteedi hindamine läbi kas seitsme, viie või kolme aasta pärast.

11. Nõukogu kaalus punktis 9 toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning leidis, et õppekava, sellel toimuv õpe ning õppealane arendustegevus vastavad nõuetele tingimusel, et kõrgkool kõrvaldab järgmised puudused:
- Vabariigi Valitsuse määruse „Kõrgharidusstandard“ § 6 lg 5 näeb ette, et *õppekava nimetus ja ülesehitus peavad olema kooskõlas ning kasutatavad õppemeetodid ja õppetöö läbiviimine, sealhulgas iseseisva töö ja praktika maht, peavad toetama õppekava eesmärkide saavutamist.* KHS § 6 lg 2 järgi *peavad õppekavad ja õppetöö läbiviimine olema mh kooskõlas siseriiklike kvaliteedinõuete ning -kokkulepetega.* Ülikooliseaduse § 10 lõike 4 ning Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri põhimääruse punkti 3.7.1 alusel vastu võetud regulatsiooni „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ punkt 5.1.2 näeb ette, et *õppekava moodulite ja õppeainete ülesehitus ja sisu peavad toetama õppekava eesmärkide ja õpiväljundite saavutamist.* Õppekavade ülesehituses ja sisus pole pööratud küllaldaselt tähelepanu kaasava hariduse teemadele ja tööle hariduslike erivajadustega õpilastega. Narva Kolledži koolieelse lasteasutuse õpetaja õppekava pole piisavalt selgelt keskendunud koolieelsele haridusele. Vähendada tuleb ühisainete hulka klassiõpetaja õppekavaga ja lülitada õppekavasse rohkem koolieelikute õpetamist ja arengut puudutavaid aineid. Eripedagoogika õppekaval ei ole üliõpilastele loodud piisavalt praktikavõimalusi. Kokkupuudet hariduslike erivajadustega lastega tuleks võimaldada üliõpilastele juba õpingute varasemas staadiumis.
 - Regulatsiooni „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ punkti 5.3.6 kohaselt *peab õppeprotsess toetama õpirännet* ning punkt 5.5.4 näeb ette, et *üliõpilased õpivad õpingute ajal välis- või külalisüliõpilastena teistes Eesti ja/või väliskõrgkoolides.* Üliõpilaste välismobiilsuse tase on madal. Õppekavadel kitsendavad mobiilsusvõimalusi liiga ranged reeglid välisriigis omandatud ainepunktide ülekandmisel. Narva kolledži õppekavadel ei nähta välismobiilsust/õpirännet õppetöö osana. Üliõpilaste välismobiilsust tuleb kindlasti soodustada ning värvata õppekavadele ka välisüliõpilasi.
 - KHS § 6 lg 7 punkti 1 kohaselt vastab õpingute läbiviimine nõuetele, kui *õppetöök on olemas korralised õppejõud ja teadustöötajad, kes vastavad õigusaktides kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele ning kelle arv on nende ülesannetest, läbiviidava õppe- ja teadustöö mahust ning juhendatavate üliõpilaste arvust tulenevalt piisav, et õppekava eesmarke ja õpiväljundeid saavutada.* Teadustöö osakaal õppejõudude koormuses on valdavalt väike. Osade õppejõudude õppetöökoormus ei võimalda neil piisavalt uurimistööle keskenduda, mis läbi paratamatult kannatab õppetöö kvaliteet. Õppe- ja teadustegevus pole omavahel sidustatud ning Narva kolledži õppekavade üliõpilasi ei kaasata teadustöösse. Seega ei ole õppejõudude arv, kelle läbiviidav teadustöö toetaks õppekavade eesmärkide saavutamist, üliõpilaste arvu silmas pidades KHS mõttes piisav.
12. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 53 lg 1 p 2 järgi on *haldusakti kõrvaltingimus haldusakti põhiregulatsiooniga seotud lisakohustus* ja p 3 kohaselt ka *lisatingimus haldusakti põhiregulatsioonist tuleneva õiguse tekkimiseks.* HMS § 53 lg 2 p-d 2 ja 3 sätestavad, et *haldusaktile võib kehtestada kõrvaltingimuse, kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata või kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel.* Nõukogu leidis, et kõrvaltingimusega tuleks järgmine õppekavagrupi kvaliteedihindamine viia läbi vähem kui 7 aasta pärast ning dokumendi „Õppekavagrupi kvaliteedi hindamine kõrghariduse esimesel ja teisel astmel“ punktide 41.1 ja 42 alusel ning

OTSUSTAS

Kinnitada hindamisaruanne ning viia järgmine Tartu Ülikooli õpetajakoolituse ja kasvatusteaduse õppekavagrupi esimese ja teise õppeastme kvaliteedi hindamine läbi 7 aasta pärast järgmise kõrvaltingimusega:

Tartu Ülikool esitab hiljemalt kuupäevaks 10.03.2019 ingliskeelsena punktis 11 kirjeldatud puuduste kõrvaldamise kohta aruande. Kõrvaltingimuse täitmise hindamiseks kaasatakse hindamiskomisjoni liikmeid.

Otsus võeti vastu 8 poolthäälega. Vastu 0.

- 13.** Kui Tartu Ülikool kõrvaltingimust tähtaegselt ei täida, tunnistab Nõukogu hindamisotsuse kehtetuks ja määrab uue õppekavagrupi kvaliteedihindamise tähtaja või kehtestab hindamisotsusele uue kõrvaltingimuse.
- 14.** Nõukogu teeb Tartu Ülikoolile ettepaneku esitada EKKA-le hiljemalt 10.03.2019 tegevuskava ka aruandes toodud muude parendusvaldkondade ning soovitude arvestamise kohta.
- 15.** Isikul, kes leiab, et otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie EKKA hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama. Otsuse kohtulik vaidlustamine on võimalik 30 päeva jooksul alates selle kättetoimetamisest, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtu Tallinna kohtumajja halduskohtumenetluse seaduses sätestatud korras.

Tõnu Meidla
Nõukogu esimees

Hillar Bauman
Nõukogu sekretär